

Jauntxoaren ahulgunea

Koldo Sagasti

Astebete pasa da Jon Darponek dimititzera behartuta ikusi zuela bere burua, eta oraindik galdezka ibiliko da, zerk egin ote zuen kale hutsezina zirudien sistema bertan behera eror zedin. Bera eta baldintzarik gabeko babesa eman dioten agintari, alderdikide eta alderdiko kazetariak; ulertu ezinik ibiliko dira. Izan ere, hamarkadetan erakundeak euren nahierara kudeatu dituzten jauntxoek erakutsi dute ez dakitela porrota kudeatzen. Hasieratik mundu guztiak zekiena onartzea zeukaten; alegia, Osakidetzan mediku espezialisten plazen banaketa lan eskaintza publikotik aparteko sis-

tema baten bidez egiten dela; lanpostuak banatzeko irizpide subjektiboa mesede kate bat dela; lagunak, alderdikideak edo menpeko leialak saritzeko bidea... baina ez, hasieratik nahiago izan zuten dena ukatu; gero salatariak gutxiesten saiatu ziren; jarraian, inongo erantzukizunik egotzi gabe, lan eskaintza publikorako azterketak errepikatzea proposatu zuten; geroago menpeko kate maila batzuen burua eskaini zuten... baina alferrik, azkenean ebidentzia nagusitu egin da.

Ustezko kudeatzaile apartak ulertu ezinik dabilta zein izan ote den zirrikiturik gabekoa zirudien mesede-sistemaren

ahulgunea; eta horixe izan da, hain zuzen ere, euren hutsegitea: harrokeria. Ez dute kontuan izan dena lotuta baino lotuago dagoela pentsatzen zutenean giza faktoreak hankaz gora jar ziezaiekeela txiringittoa. Euren harrokeriak itsututa pentsatu dute mundu guztia denbora guztian kontrolatu zezaketela; baina batzuetan arima libre bat sortzen da (kasu honetan hiru, Arrasateko ospitaleko anestesistak), dena delakoagatik, interes pertsonalaren aurrean irizpide etikoak lehenesten dituen, komunaren onura hobesten duena, eta erregea biluzik dagoela esatera ausartzen dena. •

Ile batzuen baitan

Itzea Urkizu
Arsuaga

Zabaldu zutenetik, behin baino ez nintzen hemen etzan. Kiroldegiko spa gunea da, saunaren eta hidromasajearen arteko atsedena lekuak; “plo-plo” deitzen diogu guk. Ostirala da, zinez aste motela izan da eta, kirol saio baten ondoren merezi dut, hamaka horietako batean etzanda munduari begiratzea.

Belaun gainetatik ikusten dut igerilekuak leihotik erraldoia; hantxe ari da jendea, jo eta su, astea norbere buruarekin gustura amaitzeko ustez egin beharreko lanak biribiltzen. Baina hanketara itzuli zait begirada. Depilatu gabe nago, bai; bainujantziaekin, hamaka batean etzanda, lasai. 12 urte atzera eginda, segur aski, ezingo nukeen egoera hori bera gorpuztu. Ile ba-

tzuen baitakoa ere izan daiteke jazarpena. Pentsatu dut ahalduz txiki bat dela, eta enegarrenez eskerrak eman dizkiet astroei, behinola lerratu baitziren, nire bizitzaren erlojurik eta termometrorik onena feminismoa izango zela erabaki nezan. Garuna Martxoaren 8ra joan zait, ezinbestean: “Morea. Ahizpatasuna. Negarra. Poza eta nekea. Mugarria. Ahaztezina eta indargarria. Politikoa”. Eta hitz horretan etendut pentsamendua, aurreko guztiak azaltzen dituelako, eta bere baitan hartzen.

Pentsatu dut emakume askok ez dutela hamaka honetan etzanda egoteko aukerarik izango, ez ostiraletan, ez inoiz. Seme-alaben bila joan direlako, gaixorik dagoen osaba zaintzea tokatu zaielako, edo kirol-

degiko sarrera ordaintzea luxua zaielako. Aisiarako tartetxo bat hartzeak iluntzean jipoi bat ekar liezaiekeelako. Edo laburregiak direlako interna lanaren atsedendia, igerilekuekin pentsatzen hasteko.

Berriro belaun-buruetara jo eta pentsatu dut Martxoaren 8a bezalako egunek eta hara iristeko bideek balio behar digutela gure gorputzen askatasuna aldarrikatu eta askatze horietara iristeko; baina ez horretarako bakarrik. Bigarren greba feministaren arrakastak eta haren mezu argiak ezin gaitzakete beste ezertara eramanez: hanteko ileak kentzea arau bilakatu duen sistema eraitsi eta gutako bakoitzaren bizitzaren beharrak eraikitza. Bizitza Martxoaren 8 eternal bilakatzera. •